

§ 1 Justering av protokoll

Protokollen för den 19 och 20 november justerades.

§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2015/16:206

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:206 Öppenhet och transparens

av Niklas Wykman (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 18 december 2015.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 3 december 2015

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2015/16:214

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:214 Drivkrafter och marginalskatter

av Erik Andersson (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 11 december 2015.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 3 december 2015

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2015/16:216

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:216 Halveringen av RUT-avdraget
av Helena Bouveng (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 11 december 2015.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 3 december 2015

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2015/16:217

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:217 Vidmakthållande av utgiftstaken
av Niklas Wykman (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 18 december 2015.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 3 december 2015

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Interpellation 2015/16:218

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:218 Banks katt
av Maria Plass (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 11 december 2015.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor och sedan tidigare inbokade engagemang.

Stockholm den 3 december 2015

Finansdepartementet

Magdalena Andersson (S)

Enligt uppdrag

Rikard Jermsten

Expeditions- och rättschef

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktagpromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2015/16:FPM17 Inre marknadsstrategin *KOM(2015) 550* till näringsutskottet

§ 4 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Skrivelse

2015/16:60 till näringsutskottet

§ 5 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Civilutskottets betänkande

2015/16:CU1 Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik

Socialförsäkringsutskottets betänkande

2015/16:SfU2 Utgiftsområde 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Kulturutskottets betänkande

2015/16:KrU1 Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Justitieutskottets betänkande

2015/16:JuU7 Förebygga, förhindra och försvåra – den svenska strategin mot terrorism

§ 6 Svar på interpellation 2015/16:147 om kabinetssekreterarens besök i Moskva

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Fru talman! Ärade ledamöter! Karin Enström har frågat mig vilka frågor kabinetssekreteraren tog upp under Moskvabesöket, vilka budskap kabinetssekreteraren förmedlade, vilka kabinetssekreteraren träffade samt vad som blev resultatet av dessa möten.

När det gäller Ryssland finns sedan lång tid en samsyn mellan regering och opposition i Sverige vad gäller vår bilaterala relation med Ryssland. Det är en styrka att vi, som jag uppfattar det, är eniga i vårt fördömande av Rysslands aggression mot Ukraina, inklusive Rysslands olagliga annektering av Krim och Sevastopol. Vi har också enighet i synen på Rysslands bombningar i Syrien, innebörden av demokrati och respekt för

mänskliga rättigheter, vikten av att upprätthålla den europeiska säkerhetsordningen, innebörden av frihandel, riskerna förknippade med provocerande beteende i Östersjöregionen med mera.

Det är också av stor vikt att ha kontakt med grannländer, inte minst för att vi klart och tydligt kan framföra Sveriges ståndpunkter, exempelvis till Ryssland. I detta ligger att vi bör göra så inte bara genom uttalanden, utan också i direkta samtal. Dialogen med Ryssland ska användas på detta sätt, för att framföra våra ståndpunkter, gå i genmäle mot ryska ståndpunkter och för att diskutera både bilaterala ärenden och frågor på den internationella dagordningen.

Resan som Karin Enström refererar till ägde rum den 12–13 oktober och var ett led i vårt arbete för detta syfte. Det var en fortsättning på de regelbundna kontakter som Sverige har med Ryssland på olika nivåer och i olika forum.

Kabinettssekreteraren förde vid besöket fram de svenska ståndpunkterna i bilaterala och regionala frågor samt i multilaterala frågor i samtal med Rysslands förste vice utrikesminister Vladimir Titov. Kabinettssekreteraren träffade, utöver ryska officiella företrädare, också företrädare för det ryska civila samhället under sitt besök i Moskva.

Det är så vi bör arbeta med Ryssland; med en bred ansats som omfattar kontakter med både officiella företrädare och representanter för det ryska samhället. I dessa samtal framför vi klart och tydligt svenska ståndpunkter och hävdar svenska intressen, och vi lyssnar på vad den ryska sidan har att säga.

Anf. 2 KARIN ENSTRÖM (M):

Fru talman! Tack, utrikesministern, för svaret! Jag tänker inte göra det här till en debatt, utan jag är nöjd med svaret. Det är viktigt att vi som land och regeringen på olika sätt för fram de svenska budskapen, och det tycker jag är väl beskrivet i interpellationssvaret.

Jag hoppas att vi tillsammans vaksamt följer utvecklingen, för det är mycket som är bekymmersamt i det som Ryssland sysslar med. Därför uppskattar jag tydligheten i svaret. Vi får säkert anledning att fortsätta att diskutera de här frågorna.

Anf. 3 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Fru talman! Jag uppskattar att vi har stor enighet i dessa frågor. Det är viktigt för oss att informera om den typen av kontakter och uppföljningen av dem.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellationerna 2015/16:150, 156 och 219 om regeringens syn på Fatah och den palestinska myndigheten

Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Fru talman! Ärade ledamöter! Mathias Sundin har frågat mig varför jag inte fördömt terrorattackerna mot civila israeler och om jag avser att kalla upp Palestinas ambassadör till Utrikesdepartementet för att markera

mot att hon inte tar avstånd från terrorattackerna. Magnus Oscarsson har frågat mig om regeringen avser att stödja moderata krafter i Palestina och i så fall vilka. Kent Ekeröth har frågat hur regeringen betraktar president Mahmoud Abbas, den palestinska myndigheten och Fatah. Jag väljer att besvara interpellationerna i ett sammanhang.

Låt mig först klargöra att jag uttryckligen tagit avstånd från våld mot civila och tydliggjort att alla terrorhandlingar är förkastliga och måste fördömas. I samband med de senaste våldsdåden i Israel och Palestina har jag gjort detta i ett anförande i FN:s säkerhetsråd, i en debattartikel i israelisk media samt vid ett flertal andra tillfällen. Mina fördömanden har gällt när såväl palestinier som israeler har utfört dåden. Jag har också betonat vikten av att skyldiga ställs inför rätta.

Jag delar frågeställarnas starka oro över våldsutvecklingen i Israel och Palestina. Oktober och november präglades av våldsamheter på ett sätt och med en intensitet som inte skådats på ett decennium i Israel och på Västbanken, inklusive östra Jerusalem. Under dessa två månader dödades 21 israeler och 100 palestinier i samband med knivattacker, våldsdåd, demonstrationer och sammandrabbningar. Bara i oktober uppgick antalet skadade till 115 israeler och 7 392 palestinier, varav ca 5 000 i tågasattacker. Nuvarande situation är ohållbar. Våldet måste få ett slut.

Palestinas president har offentligt tagit avstånd från terrorism, nu senast i samband med terroristattackerna i Paris, vilket också ambassadören har gjort. Utrikesdepartementet har nära diplomatiska kontakter med Palestina och Israel, inklusive med ambassadörerna i Stockholm. I dessa samtal framhåller regeringen vikten av att agera konstruktivt för att undvika ökad polarisering och ökat våld. Regeringen är mycket tydlig när det gäller avståndstagandet från våld mot civila. På samma sätt som vi ställer krav på Israel ställer vi krav på Palestina.

Fru talman! Regeringen stöder moderata krafter i Palestina. Regeringen stöder den palestinska myndigheten och andra aktörer i Palestina som erkänner Israels rätt att existera och som söker en diplomatisk och framförhandlad lösning av konflikten så att Israel och Palestina kan leva sida vid sida i fred och säkerhet.

Jag konstaterar att president Abbas har gjort det till sin livsuppgift att ersätta våldets väg med diplomatisk kamp för att nå ett slut på den israeliska ockupationen av Palestina. Jag konstaterar också att president Abbas, utöver sitt avståndstagande från terrorism, även har uttalat sig mot rop om våldsamt motstånd mot den israeliska ockupationsmakten. Säkerhetssamarbetet med Israel fortgår alltjämt, vilket båda sidor uppskattat.

Regeringen verkar för inompalestinsk försoning, inklusive mellan Fatah och Hamas, liksom för att aktörerna ska agera konstruktivt politiskt för att få slut på ockupationen och få en överenskommen tvåstatslösning. Målet är alltjämt att Israel och Palestina ska kunna leva sida vid sida i fred och säkerhet.

Anf. 5 MATHIAS SUNDIN (L):

Fru talman! I början av oktober går en familj för att be vid västra muren i närheten av Tempelberget. En palestinsk man rusar fram och hugger först pappan, sedan mamman, därefter deras lilla barn och slutligen en rabbin som rusar fram för att försöka hjälpa familjen. Pappan och rabbinen dör. Mamman och det lilla barnet klarar sig men får svåra skador.

Sedan september har 22 civila israeler blivit dödade i den typen av attacker. 215 har skadats. Det har varit 84 knivattacker, 30 skjutningar och 12 bilramningar fram till den 30 november, och det har fortsatt även där-
efter, alltså i snitt två om dagen. Det motsvarar två Trollhättanattacker om dagen.

Vi vet vilket trauma det var för oss när vi utsattes för en sådan attack, och nu fick vi alldeles nyss nyheten att ytterligare en person har dött av skador från Trollhättanattacken. Men detta sker dagligen i Israel.

Attackerna började just vid Tempelberget. President Abbas fick nyli-
gen kritik av FN-chefen för att han har sagt att judarna inte ska finnas där, på Tempelberget, med sina smutsiga fötter. Låter det som om han försöker dämpa våldet? FN-chefen kritiserade Abbas just för att han uppviglar till mer våld i stället för att dämpa de spänningar som råder och det våld som pågår.

Palestinas ambassadör i Sverige, som naturligtvis talar för den pales-
tinska myndigheten, har fått flera frågor i olika svenska medier om attack-
erna. I Aftonbladet kan man bland annat läsa att hon vägrar fördöma at-
tackerna. Hon säger: "Jag kan inte ens kalla det för våld." Men trots detta har Sveriges regering inte kallat upp ambassadören eller offentligt framfört några protester.

I svaret till mig säger utrikesministern att palestinska företrädare har tagit avstånd från våld, men ambassadören själv säger uttryckligen att hon inte ens kan kalla det för våld. När det då och då kommer nyheter om nya planerade israeliska bosättningar är fördömandena från utrikesministern skarpa, omedelbara och riktade direkt mot Israel utan att man blandar in något annat. Men när det handlar om terrorism som pågår dagligen och om att den palestinska myndigheten inte tydligt tar avstånd från denna terrorism blir det i stället bluddar om att man tar avstånd från våld i största allmänhet. Vid alla andra tillfällen – allt annat våld och all annan terrorism i Paris, i Beirut och så vidare – är fördömandet riktat just mot den terror-
ismen. Man blandar inte in annan terrorism samtidigt. Man säger inte: Jag fördömer attackerna i Paris och samtidigt fransk terrorism.

När det handlar om attacker i Israel, mot civila israeler, vill man dock hela tiden blanda in något annat. Det är en mycket märklig situation, och det är hela tiden ett utpekande av Israel. Jag kan inte tolka det på annat sätt än som att man försöker mildra de palestinska krafternas skuld och för-
skjuta skulden till Israel när det gäller den terrorism som existerar.

Anf. 6 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Fru talman! Den senaste tidens terrorvåg har uppmuntrats av den pa-
lestinske presidenten Abbas, som i ett tv-sänt tal sa: "Al-Aqsamoskén är vår. Judarna har ingen rätt att vanhelga den med sina smutsiga fötter. Vi välsignar varje droppe blod som spills för Jerusalem. Detta är rent blod, blod på väg till Gud. Med Guds hjälp, varje martyr kommer att vara i him-
len och varje skadad kommer få sin belöning." Det är alltså uppenbart att president Abbas hyllar terroristerna som martyrer.

Den palestinska regeringen har vägrat att ta avstånd från terrorattack-
erna mot civila israeler. I en intervju i SVT:s *Agenda* den 18 oktober av-
stod den palestinska ambassadören konstant från chansen att ta avstånd från dessa hemiska attacker.

I en tidigare interpellationsdebatt i riksdagen har utrikesministern fastslagit att Abbas är ledare för de moderata krafterna i Palestina. Därför är det angeläget för oss här i kammaren och för dem som lyssnar att klarlägga om utrikesministern står fast vid denna analys eller om den har förändrats till följd av den senaste tidens händelser och Abbas hyllningar av mord på civila. Rimligtvis kan inte den regering som hyllar terrorism räknas som moderat kraft.

Min fråga till utrikesministern kvarstår: Vilka moderata krafter återstår för den svenska regeringen att samarbeta med i Palestina?

Anf. 7 KENT EKEROTH (SD):

Fru talman! Jag tycker att det är mycket glädjande att Mathias Sundin och Magnus Oscarsson också deltar i den här interpellationsdebatten. De har uppenbarligen bra insikt i vad som händer i Israel.

Wallström sa i sitt svar att Mahmoud Abbas är en form av fredsivrare och att han fördömer terrorism. Som tidigare talare har framhållit fördömer han kanske terrorism när franska medborgare dödas – han känner sig väl tvungen till det – men när israeler dödas av palestinska terrorister är det inga större problem. Inget av morderna på 20 israeler under de senaste två månaderna av palestinska terrorister har fördömts av Abbas. Tvärtom har många av PA:s och Fatahs ledare förhålligtat mördarna. Vi hörde några citat alldeles nyligen. Jag har några till.

Jibril Rajoub, som sitter i Fatahs centralkommitté, sa så sent som den 17 oktober i år i den officiella palestinska tv-kanalen som svar på de pågående terrorattackerna att han gratulerar alla som utfört dem. Han är stolt över dem. Han tyckte även att ett specifikt inlägg på en blogg från en terrorist som knivhögg en annan israel borde läras ut i palestinska skolor.

Abbas Zaki, också medlem i Fatahs centralkommitté, sa den 31 oktober, alltså inte alls för särskilt länge sedan, med anledning av fyra mord på israeler, att de som utfört dessa mord är ”ledare”, att de som knivhugger israeler borde få institutioner uppkallade efter sig, att dödande är en ”stor grej” och även det att skrämman en israel är värt martyrskap.

Er egen gullponke Mahmoud Abbas sa, som vi hörde nyss, i egen hög person den 16 september att ”vi välsignar varje droppe blod som spillts för Jerusalem” med anledning av våldet mot israeler. Låt oss inte heller glömma att den palestinska myndigheten har namngett 25 skolor efter terrorister, bland annat efter Dalal Mughrabi, som dödade 37 civila, varav tolv barn.

Det är inte nog med att Abbas inte fördömer mord på israeler – han belönar det. Exempelvis får varje mördare som fångats av Israel under de senaste två månaderna en lön från den palestinska myndigheten och PLO, pengar som Abbas kontrollerar. Även de fem mördarna från Hamas som dödade ett ungt par framför deras fyra barn får lön från Mahmoud Abbas palestinska myndighet. Dessa löneutbetalningar uppgår nu till mer än 1,2 miljarder kronor per år.

Man kan undra hur Wallström kan hävda att den palestinska myndigheten, med Abbas i spetsen, fördömer terror, när man i själva verket belönar den? De högsta lönerna till terrorister i fängelse ligger 300 procent över den genomsnittliga lönen för en palestinsk tjänsteman. Lönen är dessutom baserad på hur lång tid terroristen suttit i fängelse – alltså: ju värre

terrorbrott, desto mer pengar. Inte minst handlar det om pengar från svenska skattebetalare, som ni gladeligen ger.

Antingen är Wallström djupt okunnig om Abbas egna uttalanden, om PA:s konstanta hyllningar av terrorister och om deras finansiella belöning, eller så ljuger hon. Inget av alternativen är speciellt smickrande. Därför ska jag ställa två frågor: Är Wallström medveten om hyllningarna av terrorism från den palestinska ledningen, från höga politiker, i palestinsk tv, i deras barnprogram, och på deras officiella Facebook- och Twitter-konto – ja eller nej? Och är Wallström medveten om att palestinska myndigheten, med hjälp av svenska skattebetalares pengar i form av bland annat det bistånd som den här regeringen chockhöjde, belönar terrorister med pengar – ja eller nej?

Anf. 8 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Fru talman! Ärade ledamöter! Tack till interpellanterna för kommentarerna!

Jag vill understryka två saker. För det första delar jag förstås i djupet av mitt hjärta den oro för våldsutvecklingen i Israel och Palestina som interpellanterna ger uttryck för. Jag tror att vi alla, som mammor och pappor, systrar och bröder eller vänner, kan föreställa oss den smärta det innebär att se dem man håller av dödas på öppen gata i den här typen av dåd.

För det andra vill jag understryka att de har fel i sina påståenden om att Sverige och jag som utrikesminister inte har tagit avstånd från våldet. Vi har uttryckligen gjort det, och jag har tydliggjort att alla terrorhandlingar är förkastliga och måste fördömas av alla. I samband med de senaste våldsdåden i Israel och Palestina har jag gjort det i anförande i FN:s säkerhetsråd, i debattartiklar, på Twitter och så vidare. Mina fördömanden har förstås gällt när palestinier såväl som israeler har utfört dåden. Jag har också betonat vikten av att skyldiga ställs inför rätta och att man inte använder sig av utomrättsliga avrättningar.

Jag hade förstås hoppats att Mathias Sundin, speciellt, skulle hjälpa till att stärka banden mellan Sverige och Israel. Men jag upplever att det många gånger i stället går ut på att så split mellan oss. Det är inte försök att brygga över, utan det handlar om att bidra till att så split.

Sverige är en vän av Israel. Jag uppskattar det samarbete som vi har med Israel på väldigt många områden. Landet är också en av våra främsta handelspartner i den delen av världen. Vi har som små och innovativa ekonomier mycket gemensamt. Vi har högt utbildade, nyfikna och kreativa befolkningar. Det finns mycket som vi kan lära av varandra, och vi behöver bygga på våra relationer inom politik, forskning, näringsliv och annat. Och vi vill fortsätta fördjupa och utveckla vår relation med Israel.

Jag vänder mig mot varje försök att utmåla Sverige, vår regering eller mig som Israels fiende. Det är vi inte. Det är tvärtom. Jag upprepar det gärna. Sverige är en vän av Israel, precis som Sverige är en vän av Palestina. Vi är en vän av freden. Vi är en vän av tanken att vi ska kunna bygga en tvåstatslösning. Båda länder har nämligen en självklar rätt att existera, leva, utvecklas och må bra inom säkra och erkända gränser. Det enda sättet att nå det målet är genom en fredsprocess. Erkännandet av Palestina var att göra parterna lite mindre ojämlika och öka möjligheterna till en fredsprocess.

Jag tror inte att det är här som vi ska diskutera tolkningar och översättningar av uttalanden som har gjorts – det finns väldigt många olika tolkningar och översättningar av vad Abbas har sagt. Jag tycker inte att vi ska göra det. Det viktiga är att de tar avstånd från våldet. Det har jag själv hört president Abbas göra, så jag vet att han tar avstånd från våldet.

Sedan vet vi att debatten är het i både Israel och Palestina. Det eskalerar våldet. Vi skulle önska att de båda bidrog till att skapa en försonande atmosfär. Vi önskar att de faktiskt börjar föra samtal med varandra och startar en fredsprocess som är vettig.

Jag vet också att Palestinas ambassadör i Stockholm har tagit avstånd från våld mot civila. Hon sa i *Agenda*, som synpunkt på knivattackerna: We are against all killings. Hon förklarade också att Palestinas position är diplomati och att förhandlingar är vägen framåt.

Anf. 9 MATHIAS SUNDIN (L):

Fru talman! Om utrikesministern tror att det är jag som sår split mellan Sverige och Israel måste jag nog korrigera den bilden. Det är de upprepade olika formerna av attacker på Israel från utrikesministern som sår split.

Det handlar om just det som vi debatterar nu. Utrikesministern klarar inte av att ta avstånd från palestinsk terrorism utan att samtidigt blanda in Israel i det hela. Det är just det som israelerna reagerar på. När det var en attack i Trollhättan tog Israels ambassadör här omedelbart avstånd från detta. Han sa ingenting om palestinier, fransmän, libaneser eller någonting annat. Han tog avstånd bara från just den terrorattacken. Det är precis sådant man vill höra i en sådan situation, men det klarar inte Sveriges regering och Sveriges utrikesminister av.

Upprepade gånger nu, på Twitter och i andra sammanhang, är det också ett fördömande av israelisk terrorism, även när den inte förekommer.

När vi har sett en våg av attacker från palestinska terrorister mot civila israeler tar utrikesministern avstånd från det våldet men samtidigt också från annat våld. Varför? Så gjorde du inte när det gällde Paris. Du tog inte avstånd från något annat våld samtidigt, utan du tog avstånd från just detta. Men i fråga om Israel måste hela tiden den andra sidan blandas in.

Vad som då sker är att utrikesministern dels förminskar det våld som sker mot civila israeler, dels lägger en del av skulden på Israel. Det är just det som sår split mellan våra två länder.

Utrikesministern verkar ha väldigt svårt att inte blanda in Israel i alla möjliga olika situationer. Just i efterspelet till attackerna i Paris fick utrikesministern en fråga i SVT som handlade om radikaliserings av unga i Sverige och om det finns en oro kring radikaliserings och kopplingen till IS. I svaret började utrikesministern direkt prata om palestinier som tar till våld och som känner en hopplös situation. Vad hade det med saken att göra? Det reagerar naturligtvis israelerna på. Det sår split mellan våra länder.

En tvåstatslösning är precis det som jag och Liberalerna förespråkar. Det är inte det som president Abbas förespråkar. Han säger det säkert. I handling – det är det som är det viktiga – har han sagt nej till en tvåstatslösning. Så sent som 2008 fick han ett erbjudande från den dåvarande israeliske premiärministern, Olmert, om en tvåstatslösning eller en palestinsk stat bredvid en israelisk. Han svarade inte ens på det. Han kom inte ens med något motbud. Det blev ingen förhandling. Han åkte hem och

gjorde ingenting. Samma sak såg vi 2000, när Arafat sa nej till det bud som fanns – då var Abbas med som en av förhandlarna. Två gånger under de senaste 15 åren har det palestinska ledarskapet sagt nej till en tvåstatslösning i handling.

Utrikesministern skakar på huvudet. Stämmer inte detta? Sa inte Arafat nej? Sa inte Abbas ingenting? Stämmer inte det?

Kan utrikesministern nu ta avstånd från bara palestinsk terrorism? I somras, när ett litet palestinskt barn dödades, tog israeliska ledare fullt avstånd och besökte familjerna. Kan nu Sveriges utrikesminister göra motsvarande åt andra hållet?

Anf. 10 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Fru talman! Tack, utrikesministern, för ditt svar! Min fråga kvarstår dock. Den moderata kraft som utrikesministern hänvisar till har nämligen tydligt sagt detta. Och det vi har hört förut och det utrikesministern säger är att han nu har ändrat sig. Men ändå hörs det nästan varje vecka uttalanden från president Abbas där han uttrycker sitt medhåll till att blod utgjuts för Jerusalem.

När det gäller det uttalande som lästes upp förut låter retoriken som om det vore IS-terrorister eller en annan terrorgrupp. Men det är faktiskt inte det, utan i det här fallet är det Palestinas president Abbas. Den svenska regeringen har sagt att det är honom vi ska samarbeta med och vara med.

Min fråga till utrikesministern är: Är det president Abbas som är den moderata kraft som regeringen kommer att samarbeta med fortsättningsvis?

Anf. 11 KENT EKEROTH (SD):

Fru talman! Nej, man tar inte avstånd från terrorism, som Wallström sa, och man är inte en vän av fred. Man snackar bara lite grann. Sedan belönar man en terroriststat som leds av en ledare som uppmanar till terrorism, som stöder terrorism och som betalar pengar till terrorister. Man belönar en sådan med ett erkännande, med svenska skattebetalares pengar och med att bjuda in honom för att lite gulligt frottera sig med honom i Sverige. Då tar man inte avstånd.

Sedan säger Wallström att hon har hört honom ta avstånd. Men inte en gång de senaste två månaderna, med över 20 israeler döda, har han tagit avstånd.

På Fatahs officiella Facebooksida finns en bild av en kniv i ryggen på en jude, och så står det: Här i Jerusalem – passa dig! På Fatahs officiella Twitterkonto, för bara någon månad sedan, ser man en palestinsk terrorist som spelar fiol på en kniv. Knivar används nu dagligen för att attackera judar.

Här är en annan bild från Fatahs Facebookkonto, som alltså kontrolleras av Mahmoud Abbas. Det är en bild på en bok från 1936 i Tyskland, och där står det: Lita inte på en jude. Detta är från den 29 oktober 2015.

Jag är ledsen, men det går inte att säga att Mahmoud Abbas är någon vän av fred när hans samlade propagandaapparat, från sociala medier till tv-kanaler, skolor, moskéer, han själv och hans medlemmar i centralkommittén, dagligen och nyligen, för bara veckor och dagar sedan, hyllar terrorister, hyllar knivattackerna, döper skolor efter mördare och har eulogier

på de officiella kanalerna för att hylla dem som precis har knivhuggit judar.

Jag är ledsen, Wallström, men det där funkar inte längre. Vad Wallström med flera måste förstå är att Abbas talar två språk – ett till lättlurade politiker där han påstår sig vilja tala fred och ett annat till palestinier där han främjar, förhärskar och belönar terror. Wallström måste sluta lyssna på vad han kanske säger till henne mellan skål och vägg och i stället lyssna på vad han säger till sina egna.

Jag har ett annat exempel: Tre gånger i år, den 6 mars, den 15 maj och den 23 maj på den officiella palestinska tv-kanalen, och jag kan ge Margot Wallström alla källor när hon vill, var det en programledare i ett barnprogram som satt och pratade med en docka eller något sådant. Han sa: Mina vänner, jag talar om för er att Jaffa, Haifa, Accra, Nasaret och alla palestinska städer som ockuperades 1948 kommer att återgå till oss en dag.

Det intressanta är att Jaffa, Haifa, Akko och Nasaret ligger utanför de omtvistade områdena, men dem ska de ändå ha tillbaka. Det är detta de lär sina barn!

Observera också att PA tillåter det säkerhetssamarbete som Wallström sa i sin inledande kommentar är av en enda anledning, och det är för att inte Hamas ska ta över. Hade inte Israel hjälpt dem skulle Hamas ha tagit över det som ni kallar Västbanken för länge, länge sedan.

Jag noterar också, fru talman, att Wallström inte svarar på mina frågor. Frågorna jag ställde var: Är hon medveten om den indoktrinering som ständigt pågår från alla officiella kanaler inom PA, och hur går det ihop med fredstanken? Är hon medveten om att PA betalar ut pengar till terrorister, mer ju värre brott som har begåtts? Hur går det ihop med fredstanken? Kan Wallström ge ett enda exempel på när Abbas fördömt den palestinska terrorn mot Israel i år?

Jag tror inte det, och därmed blir pratet om att Abbas egentligen är en rätt gullig kille som tar avstånd och är för fred en stor lögn. Antingen vet Margot Wallström inte om det eller så står hon här och ljuger inför svenska folket – lika allvarligt båda två.

Anf. 12 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Fru talman! Ärade ledamöter! Angående president Abbas kan jag ändå konstatera att han har gjort det till sin livsuppgift att ersätta våldets väg med diplomatisk kamp för att få slut på den israeliska ockupationen av Palestina.

Jag kan också konstatera att president Abbas offentligt har tagit avstånd från terrorism. Han uttryckte efter terroristattackerna i Paris sin solidaritet och sympati med den franska regeringen och det franska folket mot terrorismen och för internationell enighet mot terroristhandlingar. Han gjorde också det i oktober när han uppmanade palestinerna att avhålla sig från våld och sa samtidigt att han inte vill hamna i väpnad konflikt med Israel: "We won't act like them, we will not use violence or force, we are peaceful, we believe in peace, in peaceful popular resistance."

Den palestinska myndigheten har vid upprepade tillfällen utfäst sig att respektera de mänskliga rättigheterna, och PLO har undertecknat den så kallade Barcelonadeklarationen, som innehåller avsnitt om respekt för demokratiska processer och efterlevnad av principer om mänskliga rättigheter.

Prot. 2015/16:39
4 december

Svar på
interpellationer

Abbas har fortsatt säkerhetssamarbetet med Israel trots det ökande avståndet mellan parterna och trots den fortsatta bosättningspolitiken. Det är ju det som är problemet. Det är två parter här som i så fall måste agera gemensamt för att komma till en fredsprocess. Då kan inte Israel fortsätta med bosättningspolitiken, där man gör en tvåstatslösning omöjlig till sist.

Jag tror inte att vi ska fortsätta plocka ut enskilda citat. Kent Ekeröth är förmodligen ganska tacksam om jag låter bli att plocka fram enskilda citat från medlemmar av Sverigedemokraterna eller visa på påstående som har funnits på olika hemsidor, bloggar och Twitter. Det tror jag att vi alla tjänar på.

Man kan naturligtvis hålla på med sådant, och jag tycker att kritiken får och ska framföras offentligt. Sedan får naturligtvis palestinierna, Abbas och andra företrädare svara på det. Jag kan ju inte ta på mig den uppgiften.

Jag kan säga vilka krafter det är vi kan stödja i dagsläget om vi är intresserade av en tvåstatslösning. Vilka är det vi har att faktiskt hjälpa framåt för fred i Mellanöstern? Då är Abbas, trots att han är försvagad och trots att det finns mycket problem inom den palestinska försoningen, den bästa kontakt vi kan få, och han har verkligen gjort det till sin livsuppgift att verka mot våldet och verka för en förhandlad lösning.

Vi lämnar inte något budgetstöd direkt till Palestina. Vi stöder den palestinska myndigheten genom den EU-mekanism som kallas Pegase. Det är ett noggrant öronmärkt stöd till en viss del av budgeten. Det handlar om löner och pensioner till anställda inom hälso- och utbildningssektorerna, och det är så vi använder det stödet. Det är inga EU-medel som går till stöd till palestinska fångar i israeliska fängelser.

Däremot har vi, liksom resten av det internationella samfundet, fått information från den palestinska myndigheten om att den palestinska myndigheten bidrar till fångars mat och nödvändigheter ibland. Den palestinska myndigheten lämnar socialbidrag till vissa familjer till fångar när det finns särskilda behov.

I vår dialog med både Israel och Palestina manar vi till återhållsamhet. Vi manar också till att det ska svaras proportionerligt. När det gäller hur våldet ständigt eskalerar är de här siffrorna viktiga att påpeka: Medan det är 21 israeler som har dödats har 100 palestinier dött i samband med de här attackerna. Medan det är 115 israeler som har skadats är det 7 392 palestinier. Det är det som är problemet. Det är inte situationen i många av de andra dåden, och vi måste fördöma både knivdåden och, förstås, oproportionerligt svar på dessa dåd.

Anf. 13 MATHIAS SUNDIN (L):

Fru talman! Nu kom det: När man blir attackerad och försvarar sig mot attacker blandas det våldet ihop med den terrorism som utlöser svaret.

Det är inte så att israeliska attacker pågår inne i Palestina. Man åker inte runt och skjuter folk. Men det har kastats över 600 molotovcocktails mot israelisk militär och polis. Det är upplopp och stenkastningar hela tiden. Om detta inte förekom skulle ingen dö.

När terrorister har blivit skjutna till exempel i de här knivattackerna är det precis så som svensk polis agerar. Utrikesministern skakar på huvudet.

Prot. 2015/16:39
4 december

(Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S): Det måste vara sakligt.)

Svar på
interpellationer

Man agerar på precis samma sätt. Man skjuter inte i benen för att stoppa den typen av knivattacker; man skjuter i kroppen för att omedelbart få stopp på attacken. Det här blandar utrikesministern ihop.

Hur ska vi hjälpa? Jo, genom att stödja demokratiska krafter. Abbas är ingen demokratisk kraft. Han är inne på, vad är det nu, det elfte året av en fyraårig mandatperiod. Det finns inte mänskliga rättigheter, för palestinska kontrolleras av den palestinska myndigheten.

Så återkommer det. Det är inga problem med fördömanden när det kommer till bosättningar. Jag är inget fan av bosättningar på något sätt, men att säga att det är det som är problemet, samtidigt som vi ser hur israeler huggs ned varenda dag, att säga att det huvudsakliga problemet är att det byggs hus och att det skulle vara värre än knivattacker – det blir fullständigt befängt, och det är inte konstigt att Israel inte ser Sverige och Sveriges utrikesminister som någon vän.

Anf. 14 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Fru talman! Jag hoppas att utrikesministern kan förstå att vi undrar när vi hör regeringens inställning. Vi vet ändå att Abbas har sagt vad han har sagt. Det är viktigt att lyfta fram. Man reagerar när han går till motattack och uttrycker att han välsignar blod som spills i Jerusalem. Man blir ändå förvånad över att utrikesministern inte säger till på skarpen att det inte går att göra så.

I en tidningsartikel i början av året sa utrikesministern att Abbas alltid har tagit avstånd från våld. Det stämmer inte eftersom han inte har gjort det. Det vi relaterar till har vi inte hittat på. Vi har kunnat följa exakt vad han har sagt på tv. Det är tydligt att han inte tar avstånd från våld.

Är det utrikesministerns fortsatta hållning, eller har sanningen kommit i fatt? Vem ska svenska regeringen samarbeta med – en president som hyllar våld och död i Jerusalem eller Hamas som har skjutit in tusentals raketter över Israel för att döda civila och som vill kasta ut alla judarna i havet?

Anf. 15 KENT EKEROTH (SD):

Fru talman! Den logik som Wallström kör med här applicerar hon inte på något land i resten av världen. Om någon annan nation skulle göra det som palestinska myndigheten gör i form av propaganda och löner till terrorister skulle nog ljudet vara annorlunda från denna regering, vilket säger mycket.

Wallström pratar om att det är fråga om öronmärkta pengar för någonting som inte går till terroristers löner. Men fattar man inte hur en budget går ihop? Om palestinska myndigheten får pengar från Sverige för att täcka välfärden får de pengar över att ge till terrorister. Det är samma kärsl som pengarna tas från, vilket innebär att när Sverige stöder en nation med pengar som sägs gå till någon form av välfärd finns mer pengar över att betala till terroristerna – 1,2 miljarder per år. Borde inte regeringen reagera?

Wallström säger att pengarna går till socialt utsatta familjer och familjer som har ont om pengar, bla, bla, bla. Men vänta nu! Fångarna får 300 procent högre lön än den genomsnittliga lönen för en palestinsk tjänsteman. Det är inte fråga om social välfärd. Två tredjedelar av fångarna är ogifta, de har inte några familjer, och de får ändå samma höga löner. Ju längre tid i fängelse, desto mer pengar. Ju fler de dödar, desto mer pengar. Grattis!

Sedan kommer Wallström med ett argument som är så vanligt att man blir trött på det. Antalet döda är inte ett mått på vem som har rätt eller fel. Med den logiken skulle Wallström mena att Tyskland hade rätt i andra världskriget. Så är det givetvis inte. Antalet döda avgör inte vad som är rätt eller fel. Det som avgör vad som är rätt eller fel är vem som står för aggressionerna, vem som står för hatet, indoktrineringen och våldet. Svaret på den frågan är så uppenbart att man häpnar över att regeringen inte har insett det. Det är givetvis den så kallade palestinska sidan.

Anf. 16 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S):

Fru talman! Ursäkta, fru talman, men ska man behöva höra sådant från ett parti vars företrädare ute på gator och torg beväpnar sig med järnrör och pratar nedsättande om andra människor, som minsann gör uttalanden som inte platsar i en demokrati? Var Kent Ekeröth får sina uppgifter från vete gudarna.

Vi måste sansa oss i debatten. Om vi alla förespråkar en tvåstatslösning – jag tror att det är vår gemensamma hållning – måste vi fundera mycket noga över vilka krafter vi kan stödja som kan bidra till den lösningen. Det är långt ifrån perfekt på båda sidor. Här finns många som är krigshetsare och som för en osaklig, överdriven och hatfull debatt.

Vi måste fundera över hur vi skapar förutsättningarna för en återgång till en fredsprocess. Det här är det bästa vi har. Vi kan och ska fortsätta att kritisera Abbas. Vi ska fortsätta kritisera när de gör saker som är felaktiga, och vi ska fortsätta att trycka på för demokratiska val. Det är så vi kan engagera oss med dem. Ni har rätt att kritisera och kräva förtydliganden om vad de egentligen menar och kräva att de tydligare tar avstånd från våldet. Det tycker också jag.

Men vad är alternativet? Vilka krafter ska vi stödja? Det är inte oviktigt med bosättningspolitiken. Den gör en tvåstatslösning omöjlig.

Jag tar avstånd från knivattacker. Det är fruktansvärt, och det får inte förekomma. Israel har alltid rätt att försvara sig, att försäkra sig om sin säkerhet. Men jag säger även i andra situationer att responsen inte får bli sådan att det blir fråga om utomrättsliga avrättningar eller på annat sätt oproportionerligt så att antalet dödade överstiger det ursprungliga dödsantalet flera gånger om. Det är inte rätt väg framåt för Mellanöstern.

Man måste sansa sig på båda sidor, och vi måste vara vän av freden. Det är vad det handlar om. Påstå inte något annat om vad jag har sagt. Jag har aldrig nämnt ordet Israel i den debatt som nu refereras till. Det är viktigt att sanningen kommer fram om detta.

Överläggningen var härmed avslutad.

Anf. 17 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Fru talman! Riksdagsledamot Isabella Hökmark har frågat mig vilka andra åtgärder än att sänka avgifterna för deltagande i kulturskolan som regeringen avser att vidta för att fler barn och unga ska få tillgång till kultur- och musikskolorna mot bakgrund av det förslag om bidrag för att främja låga taxor i den kommunala musik- och kulturskolan som lämnades i budgetpropositionen för 2016.

Jag är glad över att Moderaterna uttrycker intresse för och omsorg om de kommunala musik- och kulturskolorna. Om vi kan få en bred politisk samling kring utvecklingen av den kommunala musik- och kulturskolan gör vi kulturen, våra barn och framtida kulturutövare och kulturkonsumenter en stor tjänst.

Precis som Isabella Hökmark skriver ser kulturskolan olika ut i olika delar av landet. Många kommuner har en levande verksamhet med ett brett utbildningsutbud, där eleverna kan välja mellan att spela ett instrument, prova på teater eller utveckla sitt filmintresse, medan andra kommuner helt saknar egen kulturskoleverksamhet. Vissa barn och ungdomar har så långt till kulturskolan att det är omöjligt för dem att delta i undervisningen, och andra får köa länge för en plats. Samtidigt ser många kommuner kulturskolan som en prioriterad verksamhet, och undervisningsplatser erbjuds alla som söker en plats.

Dessa skillnader är en av anledningarna till att regeringen har tillsatt en utredning med uppdrag att ta fram en strategi för den kommunala musik- och kulturskolan. Syftet är just att göra verksamheten mer tillgänglig och jämlik, och vi behöver veta mer om hur kulturskolan ser ut i olika delar av landet. Utredningen ska därför kartlägga och beskriva verksamheten i hela Sverige. I uppdraget ligger också att identifiera vad det är som gör att vissa barn och unga inte deltar i verksamheten och att titta närmare på lärsituationen och vilka kurser som erbjuds och efterfrågas.

Jag är säker på att utredningen kommer att bidra med kunskap som gör att vi från regeringen och riksdagen på ett ännu tydligare och kraftfullare sätt kan stötta denna viktiga, roliga och för många barn och ungdomar helt avgörande verksamhet.

Anf. 18 ISABELLA HÖKMARK (M):

Fru talman! Jag tackar för svaret från kulturministern.

Kulturministern säger att det är roligt att vi moderater värnar kulturen. Det har väl inte gått någon förbi efter åtta år med en alliansregering och en moderat kulturminister att vi har värnat kulturen väldigt mycket. I en proposition 2009 skrev vi in barns och ungas rätt till kultur och idrott.

Det var också den moderata kulturministern Lena Adelsohn Liljeroth som sjösatte Skapande skola-satsningen på 185 miljoner så att alla ska få tillgång till kultur och musik i skolan, som når 770 000 elever – långt fler än musikskolan.

Det jag ifrågasätter här är den reform som ni föreslår, där ni ger 100 miljoner kronor till att sänka avgifterna i kulturskolan.

*Svar på
interpellationer*

Tittar man på statistik på avgifterna ser man att det finns flera kommuner som har noll i avgift. Avgifterna ligger mellan 300 och 800 kronor med ett snitt på 600 kronor.

De som har höga avgifter är Stockholmskommuner. Det är 13 Stockholmskommuner, däribland Danderyd, Täby och Lidingö. De har rätt välmående invånare, får man väl säga, som jag antar skulle få del av den här reformen.

Kulturministern säger att regeringen har en utredning på gång, men man föregår utredningen genom att kasta ut 100 miljoner kronor på någonting utan att veta vad utredningen leder till. Det är ofattbart.

Anf. 19 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH KUHNKE (MP):

Fru talman! Jag gläds åt att riksdagsledamot Hökmark och, förväntar jag mig, hela Moderaterna engagerar sig så mycket i kulturskolan. Jag tror att vi kommer att kunna ha ett bra samarbete framöver, inte minst när utredningen kommer med sina förslag och vi ska göra politik av dem.

Jag kan lugna riksdagsledamoten på en punkt: Stödet till kulturskolan, dessa 100 miljoner som regeringen nu prioriterar för att främja låga avgifter i kulturskolan, kommer att riktas mot hela landet. Det ska främja låga avgifter och bidra till att göra kulturskolan mer jämlik och tillgänglig. Det kommer att vara upp till varje kommun – det kommer att finnas en frihet, en möjlighet, i att ansöka om dessa medel.

Men detta är ett första steg, ett prioriterat första steg. Vi kan inte vänta. Kulturskolan är så viktig att vi inte kan vänta på utredningens resultat. Men vi har många stora ambitioner för kulturskolan.

Kulturskolan når i dag inte alla, samtidigt som vi vet att den är avgörande för väldigt många. Vissa kommuner har ett fantastiskt mångfasetterat utbud. Andra har nästan inget utbud alls. Vissa kommuner har välutbildade lärare. I andra kommuner kan man inte bedriva kulturskolan på grund av brist på lärare. I vissa kommuner är avgifterna höga. I andra kommuner är avgifterna låga, precis som riksdagsledamot Hökmark beskriver, och några har ingen avgift alls. I några kommuner saknas kulturskolan helt och hållet, och så kan vi inte ha det.

I min kulturpolitiska vision är kulturen öppen och tillgänglig för alla. Vi behöver veta mer och göra mer just för att alla barn och unga ska få möjligheten att pröva och utveckla sitt skapande, oavsett var de bor i landet och oavsett hur mycket pengar deras föräldrar har kunnat prioritera för detta.

Anf. 20 ISABELLA HÖKMARK (M):

Fru talman! Utredningen som kulturministern talar om är ju en kartläggning som ska identifiera hinder. Den ska redovisas senast den 30 september 2016. Nästan ett år innan dess väljer ni att sänka avgifterna med 100 miljoner kronor.

Det finns mycket annat att satsa på. För att nå dem som verkligen behöver nås tror jag att det finns bättre sätt att rikta bidragen än att göra en allmän sänkning för till exempel de 13 Stockholmskommuner som har avgifter som ligger runt 1 500 kronor.

Då ska man veta att det inte är så att de här kommunerna inte lägger några pengar på detta. Jag tror att min egen kommun Danderyd subventionerar musikskolan med 14 miljoner. Det är ganska mycket för en liten kommun som Danderyd. Sedan låter vi också föräldrarna betala en avgift eftersom vi har idén att det är bättre att ha lägre skatter i kommunen så att föräldrarna själva kan prioritera vad de lägger sina pengar på.

Därför är det förvånande att ni väljer att göra den här reformen.

Kulturskolerådet, Smok, har gjort en utredning av landets kultur- och musikskolor. Det går bra för dem. Det är fler som deltar. Kommunerna ökar utbudet och resurserna. Därför är det än konstigare att man väljer att lägga 100 miljoner kronor på sänkta avgifter.

Anf. 21 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUNKE (MP):

Fru talman! Återigen gläder jag mig åt detta engagemang.

Det som riksdagsledamot Hökmark beskriver, att det finns kommuner i landet där man har det socioekonomiskt bättre ställt än i andra kommuner och att det finns möjlighet även för dem att ansöka om detta stöd, är en av utmaningarna. Det ser väldigt olika ut. Men så viktig är kulturskolan, och så viktig är vår politik när det handlar om att göra kulturen tillgänglig för fler. Mer kultur till fler är vårt banér.

Det går bra i många delar av kulturskolan, men vi vet inte hur bra det går. Om det är någonting som Smok har uppmärksammat politiken och tidigare regeringar på flera gånger är det just att Smok inte har resurserna. Man mäktar inte med att utreda och ta reda på mer. Vad kan vi göra mer? Hur ser det ut i omvärlden? Vilka möjligheter ska vi erbjuda våra barn och unga, och hur ska vi stimulera detta på bästa sätt?

Det finns också väldigt många erkända och välkända – världskända – svenska artister som betonar vikten av kulturskolan och känner iver för att vi måste utveckla detta fantastiska koncept, som tyvärr inte alla världens barn och unga har möjlighet att ta del av.

Vi väljer att prioritera 100 miljoner kronor som en del av vår budget redan nu – en budget som är historiskt stor i fråga om hur mycket vi ökar kulturbudgeten. Det är sammanlagt 359 miljoner kronor mer till kulturen 2016 än tidigare år.

Det vi gör nu är ett första steg. Nästa steg blir utredningens resultat. Vi tar ett steg i taget. Utredningen kommer, precis som riksdagsledamoten säger, att lämnas den 30 september 2016. Då tittar vi på hur man kan bidra till en mer jämlik och likvärdig kulturskola när det gäller utbud i hela landet. Utredningen kommer också att lämna förslag på hur lärarförsörjningen ska kunna säkras.

Detta är avgörande steg vi måste ha med. Det räcker inte att kulturskolan har fungerat bra. Det räcker inte att det finns välkända, erkända och världskända artister som betonar vikten av kulturskolan eftersom de är undantagen som visar att kulturskolan inte är jämlik. Det ska inte spela någon roll för ett barn var man växer upp eller hur rika föräldrar man har om man ska ha möjlighet att tillgodogöra sig kulturen eller inte.

Anf. 22 ISABELLA HÖKMARK (M):

Fru talman! Jag tycker inte att jag har fått något konkret svar av statsrådet på varför skattebetalarna ska betala 100 miljoner kronor för en insats som man inte vet om den är bra eller inte innan utredningen är klar.

Det är ju så att i de kommuner som har noll eller låg avgift kommer de här 100 miljonerna till sänkta avgifter inte att göra någon skillnad. De kommer inte att göra någon skillnad i *någon* kommun. Sänkta avgifter ger inte en enda krona till lärare som det ofta är brist på, en enda krona till lokaler, en enda krona till musikinstrument eller en enda krona till en timme till av musikskoleundervisning. Det är obegripligt att man väljer att satsa på sänkta avgifter. Det tillförsäkrar inga mer pengar till musikskolorna och gör ingen skillnad.

Vore det inte bättre att utreda först och besluta sedan? Vad gör statsrådet om utredningen visar att det finns bättre sätt att använda skattebetalarnas pengar? Kommer kulturministern då att föreslå att man ska dra undan pengarna från kommunerna på samma sätt som regeringen nu ändrar sig och gör tvärtom i många andra frågor?

Anf. 23 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH
KUHNKE (MP):

Fru talman! Att vi väljer att prioritera kulturen i vår budget, att regeringen satsar historiska 359 kronor mer på kulturen 2016 än tidigare år, det gör vi för att kultur är viktigt. Det gör vi för att barns och ungas möjlighet till kultur inte ska avgöras av var i landet man bor eller hur mycket pengar ens föräldrar har i plånboken.

Det konkreta svaret på varför vi nu väljer att satsa 100 av de här 359 miljonerna på kulturskolan är att avgiften är ett av de hinder som har identifierats av de berörda aktörerna. Avgiften tillsammans med det som riksledamoten lyfter fram, lärarförsörjningen och utbudet, är de tre största hindren som vi redan har identifierat. Vi tror dock att det finns mer att identifiera. Därför är vi nu den första regeringen som också väljer att göra en stor satsning på och en stor utredning av kulturskolan.

Vi har utsett professor Monica Lindgren till att hålla i den här utredningen. Den kommer att presenteras i september nästa år. Då har vi redan kommit några steg på vägen.

Sverige är ett relativt litet land, men vi har inte råd att slarva bort att ge alla barn och unga möjlighet att utvecklas och att pröva sitt skapande. Flera studier visar att det är bra för barn och unga att få pröva på det och se: Kan detta vara något för mig? Hur kan jag utvecklas? Vad kan jag bli?

Kulturskolan är en fantastisk inrättning. I många kommuner är kulturskolan en prioriterad verksamhet, men många kommuner säger också: Vi kan mer. Vi vill göra mer.

Det är detta regeringen arbetar fram en politik för, och jag ska göra allt jag kan, gärna i samarbete med Isabella Hökmark, för att säkerställa att kulturskolan blir det som alla barn och unga behöver.

Överläggningen var härmed avslutad.

Följande interpellationer hade framställts:

den 3 december

2015/16:238 Restaurangmomsens sysselsättningseffekt

av *Anette Åkesson* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:239 Nyanlända och arbetsmarknaden

av *Sofia Fölster* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2015/16:240 Skolans simundervisning

av *Daniel Riazat* (V)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2015/16:241 Tillfällig paus i flyktmottagandet

av *Johan Forssell* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 10 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 3 december

2015/16:405 Införande av inbrottsstöld som ny brottsrubricering

av *Tina Ghasemi* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:406 Svenska för invandrare tidigt för fler

av *Marta Obminska* (M)

till statsrådet Aida Hadzialic (S)

2015/16:407 Kryphål i lagstiftningen som gynnar inkassobolag

av *Daniel Sestrajcic* (V)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:408 Köpta fakturor utan mervärdeskatt

av *Larry Söder* (KD)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:409 Situationen i Irak

av *Lotta Johnsson Fornarve* (V)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:410 Fler åtgärder för ett ökat bostadsbyggande

av *Ewa Thalén Finné* (M)

till statsrådet Mehmet Kaplan (MP)

2015/16:411 Vattenverksamhetsutredningen

av *Cecilie Tenfjord-Toftby* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2015/16:412 Avskaffande av kravet på tillstånd för att få dansa

av *Tina Ghasemi* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:413 Höga bensin- och dieselskatter

av *Sten Bergheden* (M)

till klimat- och miljöminister Åsa Romson (MP)

2015/16:414 PFE-programmet

av *Cecilie Tenfjord-Toftby* (M)

till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2015/16:415 Elevhälsogaranti

av *Tina Ghasemi* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2015/16:416 Återfall i brott

av *Ellen Juntti* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:417 Färre pensionerade lärare i skolan på grund av höjd löneskatt för äldre

av *Christer Nylander* (L)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2015/16:418 Hotet mot Tillväxtanalys i Östersund

av *Per Åsling* (C)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2015/16:419 Bromma flygplats

av *Ulrika Heindorff* (M)

till statsrådet Mehmet Kaplan (MP)

§ 11 Kammaren åtskildes kl. 10.00.

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

TUULA ZETTERMAN

/Eva-Lena Ekman

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 3 Anmälan om faktapromemoria	3
§ 4 Ärende för hänvisning till utskott	3
§ 5 Ärenden för bordläggning.....	3
§ 6 Svar på interpellation 2015/16:147 om	
kabinettssekreterarens besök i Moskva	3
Anf. 1 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	3
Anf. 2 KARIN ENSTRÖM (M).....	4
Anf. 3 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	4
§ 7 Svar på interpellationerna 2015/16:150, 156 och 219 om	
regeringens syn på Fatah och den palestinska	
myndigheten	4
Anf. 4 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	4
Anf. 5 MATHIAS SUNDIN (L).....	5
Anf. 6 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	6
Anf. 7 KENT EKEROTH (SD).....	7
Anf. 8 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	8
Anf. 9 MATHIAS SUNDIN (L).....	9
Anf. 10 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	10
Anf. 11 KENT EKEROTH (SD).....	10
Anf. 12 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	11
Anf. 13 MATHIAS SUNDIN (L).....	12
Anf. 14 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	13
Anf. 15 KENT EKEROTH (SD).....	13
Anf. 16 Utrikesminister MARGOT WALLSTRÖM (S).....	14
§ 8 Svar på interpellation 2015/16:220 om regeringens	
ambitioner för kultur- och musikskolan	15
Anf. 17 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH	
KUHNKE (MP).....	15
Anf. 18 ISABELLA HÖKMARK (M).....	15
Anf. 19 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH	
KUHNKE (MP).....	16
Anf. 20 ISABELLA HÖKMARK (M).....	16
Anf. 21 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH	
KUHNKE (MP).....	17
Anf. 22 ISABELLA HÖKMARK (M).....	18
Anf. 23 Kultur- och demokratiminister ALICE BAH	
KUHNKE (MP).....	18
§ 9 Anmälan om interpellationer.....	19
§ 10 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	19
§ 11 Kammaren åtskildes kl. 10.00.....	20